

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 21.09.1959, sp. zn. 6 Tz 68/59, ECLI:CZ:NS:1959:6.TZ.68.1959.1

Číslo: 4/1960

Právní věta:

Pri rozhodovaní o nároku poškodeného na náhradu škody správa sa trestný súd predpismi občianskeho zákona, popr. ustanoveniami zák. č. 71/1958 Zb., o záväzkoch k náhrade škody spôsobenej zamestnancom porušením povinností z pracovného pomeru, pričom súd je oprávnený zaviazať obvineného zamestnanca k náhrade všetkej ním spôsobenej škody iba vtedy, ak by sa táto povinnosť nemala stanoviť podľa pre obvineného priaznivejšieho ustanovenia § 6 ods. 3 zák. č. 71/1958 Zb. Z dobrodenia tohto zákonného ustanovenia vylučuje § 16 cit. zák. iba zamestnanca, ktorý spôsobil škodu úmyselne, alebo v opilosti, pričom za opilosť z hľadiska ustanovenia § 16 ods. 1 zák. č. 71/1958 Zb. treba považovať už taký stupeň alkoholického opojenia, ktoré znamená zníženie duševných funkcií a celkovej pohotovosti, ktorých je treba pre bezpečné ovládanie motorového vozidla.

Soud: Nejvyšší soud ČSR

Datum rozhodnutí: 21.09.1959

Spisová značka: 6 Tz 68/59

Číslo rozhodnutí: 4

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Adhezní řízení, Alkohol, Doprava, Náhrada škody, Opilství, Rozkrádání majetku v socialistickém řízení

Předpisy: 86/1950 Sb. § 246 64/1956 Sb. § 2
§ 16
§ 244 71/1958 Sb. § 6

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obvinený vodič ČSAD riadil 10. decembra 1958 okolo 18. hodiny po štátnej ceste Chotín – Komárno nákladné auto ČSAD tak neopatrne, že medzi Chotínom a železničnou stanicou Chotín nevedel auto ovládať a následkom toho narazil do telefónneho stĺpa na pravej strane cesty smerom jazdy, pričom zlomil zadnú časť auta a takto spôsobil ČSAD škodu vo výške Kčs 8625,45.

Ľudový súd v Hurbanove uznal obžalovaného vinným trestným činom poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 246 ods. 1 tr. zák. a odsoudil ho k trestu odňatia slobody v trvaní 4

(štyri) mesiace, výkon ktorého podmiennečne odložil na skúšobnú dobu 2 (dva) roky. Okrem toho vyslovil ľudový súd aj povinnosť obvineného nahradiť škodu poškodenému ČSAD Nitra, podnikové riaditeľstvo, v sume 8625,45 a 5 % úrokmi do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Tento rozsudok sa stal právoplatným.

Najvyšší súd na sťažnosť pre porušenie zákona podanú predsedom Najvyššieho súdu zrušil uvedený rozsudok vo výroku, ktorým bolo rozhodnuté o nároku poškodeného a ČSAD, n. p. v Nitre s nárokom voči obžalovanému odkázal na konanie vo veciach občianskoprávných.

Odôvodnenie:

Predseda Najvyššieho súdu v sťažnosti pre porušenie zákona vytyka, že súd nehodnotil pre rozhodnutiet veci a najmä pre rozhodnutie podľa § 244 ods. 2 tr. por. tak závažnú okolnosť, ako je lekárske vyšetrenie o skúške na alkohol v krvi, spísané približne 6 - 7 hod. po nehode, v ktorom je uvedené, že vyšetovaný nejaví príznaky požitia alkoholu, ale súčasne sa v tej dobe zisťuje v krvi obvineného alkohol, v množstve 0,7 promile. Nehodnotenie tejto okolnosti v súvislosti s doznáním obvineného, že v kritický deň vypil asi o 11. hodine 2 dcl vína, popr. neoverenie si tejto závažnej okolnosti a jej prípadných následkov, mali podľa názoru vyjadreného v sťažnosti pre porušenie zákona v zápätí, že pre postup súdu podľa § 244 ods. 2 tr. por. nebolo dostatok zákonných podkladov.

Najvyšší súd v dôsledku podanej sťažnosti pre porušenie zákona preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku a došiel k záveru, že sťažnosť pre porušenie zákona je dôvodná.

Povinnosťou súdu bolo odstrániť rozpory medzi zisteným alkoholom v krvi a medzi tým zistením alcoholickej skúšky, kde sa tvrdí, že obvinený nejaví príznaky požitia alkoholu. Hoci navyiac v spisovom materiále je aj doznanie obvineného, že niekoľko hodín pred nehodou vypil asi 2 dcl vína, súd sa v rozsudku s celou touto zložkou otázky vôbec nezaoberal. Bolo pritom povinnosťou súdu nielen sa vypořadať s takto v spise pojatými dôkazmi, ale ísť aj na koreň veci, zistiť podľa možnosti skutočné množstvo obvineným vypitého vína zistiť tiež, akým spôsobom bola u obvineného vzhľadom na jeho konštrukciu príp. znížená jeho vnímavosť v dôsledku požitia alkoholu. Ak súd takto nepostupoval, porušil zákon v ustanoveniach § 2 ods. 7, 8 tr. por.

Objasnenie otázky, či obvinený v dobe spáchania činu bol pod vplyvom alkoholu, či teda medzi požitím alkoholu a následkom, ktorý jeho konaním (spôsobenie havárie) nastal, je príčinná súvislosť, malo význam už pre zváženie nebezpečnosti konania obvineného pre spoločnosť. Osobitný význam toto zistenie malo potom pre rozhodnutie podľa § 244 ods. 2 tr. por., pretože súd môže priznať poškodenému nárok na náhradu škody iba vtedy, ak nárok a jeho výška sú výsledkami trestného konania odôvodnené. Pri rozhodovaní o nároku poškodeného na náhradu škody správa sa trestný súd predpismi občianskeho zákona, popr. predpismi zák. č. 71/1958 Zb. o záväzkoch k náhrade škody spôsobenej zamestnancom porušením povinností z pracovného pomeru.

V súdenom prípade, pretože obvinený spôsobil haváriu jemu zvereného nákladného auta, by súd bol oprávnený zaviazat obvineného k náhrade všetkej ním spôsobenej škody iba vtedy, ak by sa táto povinnosť nemala stanoviť podľa pre obvineného priaznivejšieho ustanovenia § 6 ods. 3 zák. č. 71/1958 Zb. Z dobrodenia tohto pre obvineného priaznivejšieho zákonného ustanovenia vylučuje § 16 cit. zák. iba zamestnanca, ktorý spôsobil škodu úmyselne, alebo v opilosti, pričom za opilosť z hľadiska ustanovenia § 16 ods. 1 zák. č. 71/1958 Zb. treba považovať už taký stupeň alcoholického opojenia, ktoré znamená zníženie duševných funkcií a celkovej pohotovosti, ktorých je treba pre bezpečné ovládanie motorového vozidla, ako to vyslovil Najvyšší súd v konaní občianskoprávnom, napr. rozsudkom Cz 82/59.

Keď ľudový súd neskúmal otázku vzťahu požitia liehových nápojov na konanie obvineného a v

rozsudku sa o vzťahu požitia alkoholu obvineným a spôsobenej havárie nijako nevyjadroval, ale na druhej strane postupoval podľa § 244 ods. 2 tr. por. bez toho, aby sa vyporiadal s tým, prečo spôsobená škoda nemá byť obvineným nahradená podľa ustanovenia § 6 ods. 3 zák. č. 71/1958 Zb., porušil zákon v ustanovení § 244 ods. 2 tr. por.

V dôsledku porušenia zákona v skôr uvedených zákonných ustanoveniach bolo potrebné po vyslovení, že zákon bol porušený, zrušiť rozsudok ľudového súdu vo výroku, ktorým bolo rozhodnuté o nároku poškodeného nár. podniku ČSAD v Nitre na náhradu škody a tento odkázať na konanie vo veciach občianskoprávných.